

Hoe waarborg je invloed?

Van voorfase tot de OK

Joost van Mierlo
De Voort advocaten | Mediators
20 april 2023

Nationaal OR-congres

DE VOORT
ADVOCATEN | MEDIATORS

1

Adviesproces

- Voorgenomen besluit
- Een of meer vragenrondes
- Overlegvergadering (art. 25 lid 4 WOR)
- Advies OR
- Definitief besluit ondernemer
- Eventueel opschorting (art. 25 lid 5 WOR)
- Beroepsprocedure (art. 26 WOR)

Nationaal OR-congres

DE VOORT
ADVOCATEN | MEDIATORS

2

De voorfase

- Bepalen beleid
- Besluiten in voorbereiding (art. 24 lid 1 WOR)
- Inschakeling deskundigen door de ondernemer (art. 25 lid 1 en onder n WOR)
- De Letter of Intent

Nationaal OR-congres

DE VOORT
ADVOCATEN | MEDIATORS

3

De voorfase: beleid

- De OR heeft adviesrecht over concrete voorgenomen besluiten (art. 25 lid 1 WOR)
- Beleid, al dan niet van bovenaf opgelegd:
 - 'Alle ministeries moeten bezuinigen'
 - 'We gaan voortaan produceren waar de loonkosten het laagste zijn, en dat is in Hongarije'
- Wat moet je als OR met beleid?

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE • BELEID

4

Tussenstap: format adviesaanvraag

- Opbouw van een (goede) adviesaanvraag
 - Wat?
 - Waarom?
 - Wat zijn de personele gevolgen?
 - Hoe ga ik daarin voorzien?
- Tussendoor een stelling: geen ontslagen, want er is voor iedereen een passende alternatieve functie voorhanden, dus ik ondernemer hoef geen advies te vragen

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE • BELEID

5

Voorfase: beleid

- Beleid, al dan niet van bovenaf opgelegd:
 - 'Alle ministeries moeten bezuinigen'
 - 'We gaan voortaan produceren waar de loonkosten het laagste zijn, en dat is in Hongarije'
- Wat moet je als OR met beleid?

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE • BELEID

6

De voorfase: beleid

- Wat moet je als OR met beleid?
- 'Alle ministeries moeten bezuinigen'
 - past het besluit om bepaalde taken af te stoten wel binnen dat beleid?
- 'We gaan produceren waar de loonkosten het laagste zijn'
 - Zijn de loonkosten in Hongarije daadwerkelijk lager?
 - Zijn de loonkosten de enige factor die bepalend is bij het maken van de keuze waar geproduceerd wordt?

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE | INGEZICHT

7

De voorfase: besluiten in voorbereiding

- Artikel 24 lid 1 WOR: minimaal 2 keer per jaar:
 - bespreking algemene gang van zaken
 - doen van mededeling over besluiten in voorbereiding, en afspraken maken over moment en de wijze waarop de OR betrokken wordt
- Lid 2: aanwezigheid commissarissen of bestuurders aandeelhouder (ook art. 25 lid 4!)

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE | INGEZICHT

8

De voorfase: besluiten in voorbereiding

- Ratio van mededeling en afspraken: spanning tussen 'te vroeg' en 'te laat'
- OK in Nalco (2016)
 - overleg met de OR over adviestraject zodra sluiting een **aannemelijk scenario** werd
 - Dat is niet moment waarop business case was afgerond, maar moment waarop sluiting zich als **voldoende reële optie** aftekende is het moment voor overleg ex art 24 lid 1 WOR
 - althans voor een **informeel** overleg

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE | INGEZICHT

9

De voorfase: inschakeling externe deskundigen

- Art. 25 lid 1 en onder n WOR: verstrekken en formuleren adviesopdracht aan een externe deskundige
- Adviesrecht betreft niet alleen de persoon van de deskundige, maar ook de formulering van de opdracht
- Persoon: een externe deskundige is ook de vaste accountant, de vaste advocaat, de vaste fiscalist enz.!
- Formulering opdracht: verschil tussen 'onderzoek of we gaan outsourcen' of 'onderzoek hoe we gaan outsourcen'

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATION RESEARCH

10

De voorfase: de Letter of Intent

- Verschillende varianten:
 - de 'echte' Letter of Intent aan het begin van het proces
 - tijdsplan, geheimhouding, exclusiviteit, kosten, enz.
 - de Letter of Intent 'halverwege': waar staan we?
 - de Letter of Intent die meer heeft van een overeenkomst
 - Prijs, voorwaarden, enz
 - Wat valt er nog te beïnvloeden door de OR?
 - OK in NS Reizigers (1997): voor toepassing van art. 25 WOR heeft dit te gelden als een definitief besluit

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATION RESEARCH

11

De deskundige van de OR (art. 22)

- Lid 1: kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn
- Lid 2: deskundige -> vooraf in kennis stellen
 - belang en aard onderwerp
 - hoogte van de kosten
 - financiële draagkracht ondernemer
- OR-budget?

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATION RESEARCH

12

Geheimhouding (art. 20)

- Ratio is spanningsveld tussen (i) belang onderneming bij bescherming en (ii) belang OR bij beoordeling adviesaanvraag en bij raadpleging achterban
- Drie varianten:
 - arbeidsovereenkomst
 - waarvan de OR moet begrijpen dat
 - waarvan geheimhouding is opgelegd

Nationaal OR-congres

DE VOORT
ADVIESBUREAU

13

Geheimhouding (art. 20)

- Sancties:
 - ontslag
 - artikel 13 WOR
- Wat doe je er als OR mee?
 - kantonrechter
 - Ondernemingskamer
- SER: Aanbeveling 'OR en geheimhouding'

Nationaal OR-congres

DE VOORT
ADVIESBUREAU

14

Informatie

- Heeft meestal betrekking op de waarom-vraag
- Art. 31 WOR: informatie die redelijkerwijs nodig is voor vervulling van de taak van de OR
- In adviesprocedure geldt echter ...
- OK in RPS (2013) en OK in Uniface (2017):
 - binnen redelijke grenzen is het aan de OR zelf en niet aan de ondernemer te bepalen welke informatie nodig is om verantwoord advies te geven
 - het verzoek om informatie moet concreet en voldoende beargumenteerd zijn

Nationaal OR-congres

DE VOORT
ADVIESBUREAU

15

Personele gevolgen (art. 25 lid 3)

- De ondernemer moet aangeven wat de personele gevolgen zijn, en hoe hij daarin gaat voorzien
- De ondernemer is niet verplicht een sociaal plan overeen te komen (cao?!)
- Gebruikelijk (?): rol bonden
- De uitkomst van het overleg met de bonden is voor de OR een gegeven

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE • MEDIATION

16

Personele gevolgen

- OK in Akzo Nobel (2014):
 - de ondernemingsraad moet de wijze waarop in de gevolgen wordt voorzien kunnen betrekken bij zijn advies
- OK in Canon (2015):
 - ook al kan Canon nog niet aangeven wat de gevolgen zijn in de tweede fase, zij moet wél aangeven hoe zij daarin gaat voorzien
- OK in TNT Expres (2017)
 - personele gevolgen omvat mede gevolgen voor medezeggenschap
 - de ondernemer moet voorkomen dat er een vacuüm in medezeggenschap ontstaat

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE • MEDIATION

17

Adviesproces

- Tenminste één maal bespreken in een overlegvergadering (art. 25 lid 4 WOR)
- Advies OR (termijn?)
 - format
 - onderscheid tussen opvatting en advies
 - hoeft niet positief of negatief te zijn: zeg wat je vindt!
- Definitief besluit ondernemer
 - motiveren afwijken advies
- Wanneer goedkeuring door de RvC?
- De streep!

Nationaal OR-congres

DE VOORT
INNOVATIE • MEDIATION

18

De Ondernemingskamer (art. 26 WOR)

- Beroep als besluit afwijkt van het advies
 - toetsnorm: 'apert onredelijk besluit'
- De OK als 'slot op de deur'
 - toetst inhoudelijk marginaal
 - toetst procedureel volledig
- Realiseer je tijdens het proces hoe de OK aan het eind van de rit beoordeelt hoe ondernemer en ondernemingsraad met de spelregels zijn omgegaan!

Afronding

Vragen?
